

Nils Bäckwall

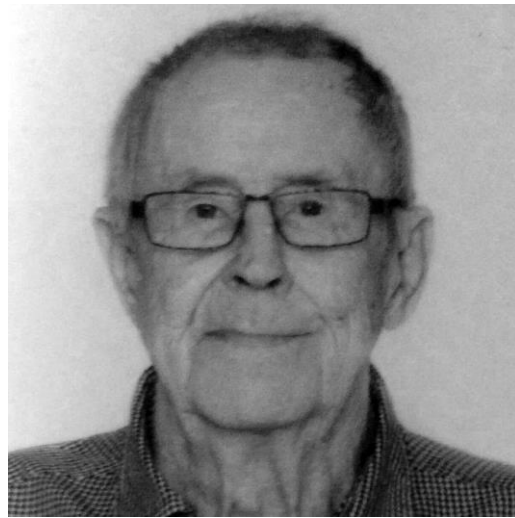
VÅR HEMBYGD

Kolbäck-Munktorps polisdistrikt

 **Kolbäcks
hembygdsförening**

Redigerad utskrift av Nils Bäckwalls berättelse, sammanställd av Kent Sjöström

Om Nils Bäckwall:

Gift med Karin sedan 1957. Karin fick tjänst som lärare i Kolbäck 1954. Bodde sedan i flera lägenheter i "Stiftelsen" i Kolbäck ända fram till 1962, då de flyttade till en, så kallad, lärarbostad intill Kyrkskolan i Kolbäck. Under denna tid, 1958-1965 föddes barnen Mats-Ola, Anna Lena och Åsa. Idag har Nils sex barnbarn och väntar fortfarande på första barnbarnsbarnet. 1974 byggde Nils och Karin en stuga på Kyrkbyn i Kolbäck. Hustru Karin avled 2012, men Nils bor fortfarande kvar i huset.

Följande berättelse är Nils kommentar till ett fotografi, som han fick från Kolbäckens hembygdsförening. Tre av de namngivna poliserna, Mörtberg, Arninger och Westberg har saligen avsomnat och finns inte längre bland oss. Johansson/Jordung finns i Stockholm och Staflund i Skellefteå. Nils är den ende som finns kvar i Kolbäck.

Polisstationen i Kolbäck i början av 1960-talet.
Övre raden från vänster: Eric Mörtberg, Alf Staflund.
Nedre raden från vänster: Gösta Johansson/Jordung,
Nils Bäckwall, Gunnar Arninger och Folke Westberg

Från militär till polis

Året var 1956 och jag hade bestämt mig för att söka en annan anställning. Jag var trött på det militära efter sex år och jag tänkte söka till polisen. Jag visste inte riktigt hur man skulle förfara, men samma år var jag kommenderad till en befälsövning för reservofficerare. Där träffade jag en reservfänrik som hette Gråberg. Jag minns inte förnamnet, men han berättade att han var biträdande landsfiskal i någon kommun i Uppland. Denne Gråberg tipsade mig då, eftersom han visste att jag hade anknytning till Kolbäck, att jag skulle skriva till Landsfogden i Västerås och söka anställning inom Västmanlands län.

Detta gjorde jag och bara efter några dagar fick jag ett meddelande och en tid för en anställningsintervju. Jag blev ju himla glad över detta, men samtidigt blev jag orolig över hur jag skulle klara en sådan här intervju. Men jag tog tjuren vid hornen och åkte till Västerås och fick träffa en "gammal gubbe", som jag tyckte var trevlig och gemytlig och jag fick svara på alla hans frågor. Jag tyckte själv att intervjun hade gått bra. Men han sa att han inte kunde lova mig någon anställning för närvarande. Han ville väl först kontrollera mina militära meriter.

En landsfogde på den tiden var länets högste polischef och chef även för landsfiskalerna i länet. Efter ytterligare någon vecka fick jag ett meddelande om att jag antagits till en provtjänst, som polis inom Siende landsfiskals distrikt, med placering i Skultuna. Ett litet distrikt, med bara två poliser, men vi samarbetade med kollegerna i Tillberga och Dingtuna. Där fick jag lära mig de första grundläggande kunskaperna och jag kände då att jag hade kommit rätt i livet. Jag ville bli polis på riktigt, så jag sökte och blev antagen till Polisskolan i Örebro.

Upplysningsvis vill jag berätta att denne Gråberg, som tipsade mig om hur jag skulle förfara för att söka till polisen, var son till landsfiskalen Gråberg i Kolbäck. Jag visste ingenting om denne landsfiskal då, men jag vet nu att Kolbäcks Hembygdsförening har skrivit om honom på sin hemsida och nog var det en tillfällighet eller ödets nyck, att det var en Kolbäckspojke som tipsade mig.

Landsfiskal Arvid Ossian Gråberg född 1889 i Uppsala. Son till kronolänsman Bror Arvid Gråberg.

Han tog kronolänsmansexamen 1912 och utnämndes till landsfiskal i Kolbäckes distrikt 1919.

Fotograf: Gustaf Åhman

Ett stort Kolbäck-Munktorps polisdistrikt

Nu äntligen är jag framme i Kolbäck med min berättelse: Nu är vi inne i Maj månad 1958 och jag har fått en tjänst vid Kolbäck-Munktorps polisdistrikt med placering i Kolbäck och Munktorp. Den första tiden var vi inhyta i en länga vid Kolbäckes Gästgiveri men någon gång i början av 60-talet fick vi en alldeles egen polisstation, som ni kan se på bilden. I Munktorp hade vi också tillgång till en lokal för två poliser.

På fotografiet på sidan tre, kan du se entrén till den fina polisstationen och de polismän som tjänstgjorde då, och det måste ha varit någon gång under 1962-1964. Många Kolbäcksbor kanske minns lokalen och besökte oss i något ärende, men många som inte minns tyckte säkert att det var konstigt att det fanns så många poliser och med egen polisstation i det "Lilla Kolbäck".

Men jag kan berätta att Kolbäck-Munktorps polisdistrikt var ytmässigt väldigt stort. Via gränsen mot Kolsva hade vi hela norra och södra Munktorp ner mot Stäholm och Strömsholm och sedan vidare genom Rytterne och ända ner till Tidö slott som då låg på gränsen till Dingtuna.

Inom vårt distrikt hade vi alltså två kungliga slott. Jag tyckte detta var fantastiskt, eftersom jag aldrig sett ett slott tidigare, och jag älskar hela kungahuset.

Vår uppgift var ju att hjälpa och stötta våra medborgare, som behövde våra hjälpinsatser i båda kommunerna. Men på grund av tystnadsplikt kan jag inte gå in på några speciella fall.

Skatteindrivning och utmätning av ko

Vi gjorde all polisiär verksamhet som ålades oss och vi hade en landsfiskal, som högste chef, att redovisa våra åtgärder till. Vi hade även hand om skatteindrivning, vilket innebar att vi genomförde utmätning av egendom hos de stackare som hade skatteskulder. Hos bönder kunde det hända att vi gjorde utmätning av en ko, om bonden saknade traktor eller maskin att utmäta. Kon fick stå kvar hos bonden tills han kunde betala sin skuld. Dessa arbetsuppgifter försvann när polisen förstatligades 1965 och Kronofogdemyndigheten tog över.

Bovar och banditer

Naturligtvis hade vi också som uppgift att ta fast bovar och banditer. De finns ju tyvärr i alla samhällen, och dom fanns även inom vårt distrikt.. När vi grep en sådan person, var vi skyldiga att anmäla detta till landsfiskalen, som hade att besluta om personen skulle frigges eller anhållas. Oftast gjorde landsfiskalen som vi tyckte. En landsfiskal fungerade vid den tiden även som åklagare.

Silvertjuvar på Tidö

Jag nämnde nyss att vi hade två kungliga slott inom vårt distrikt - Strömsholms och Tidö slott. Jag minns ett uppmärksammat fall i början av 1960-talet. Vi fick in en anmälan om inbrott i Tidö slott, där slottsilver och andra värdefulla föremål hade stulits.

Jag och min kollega Eric Mörtberg fick denna anmälan på vårt bord, och genom spaning och förhör fick vi fram tre misstänkta ynglingar från en annan kommun. Vi grep dem och fick dem anhållna.

Vid förhör erkände de att de hade varit där flera gånger och stulit värdesaker som de sedan hade sålt till en hälare i Stockholm. Tidö slotts ägare eller förvaltare hade väldigt dålig kontroll på sina värdesaker, så vi fick aldrig reda på vad som verkligen hade stulits. Det var väldigt enkelt att ta sig in på slottet och på den tiden fanns inga larm.

Detta är en händelse, som jag kan berätta om utan att göra mig skyldig till brott mot tystnadsplikten.

Staten tar över

1965 blev polisväsendet förstatligat och jag hamnade i Västerås polisdistrikt med placering i Hallstahammar. Någon form av omstrukturering hade skett, så att lilla Kolbäck kom att tillhöra Hallstahammar, där jag sedan jobbade som utredningsman vid kriminalpolisen.

B FÖRENINGSG BREV

Avsändare:
Kolbäcks hembygdsförening

Kallelse till höstmöte 2016

Söndagen den 23 oktober kl. 14:00 i hembygdslokalen

Program

Seniorglädje

Presentation av Sanna Fredriksson och Marie Eriksson

Du blir bjuden på kaffe/te med bullar och kakor

Hjärtligt välkommen!

Anmäl din e-postadress till info@kolbacksbygden.se

Öppet hus i hembygdslokalen Stationsgatan 12
tisdagar mellan 13:30 och 16:30

Stationsgatan 12, 734 50 Kolbäck

www.kolbacksbygden.se

info@kolbacksbygden.se

Köp Amstaringen!

Värva medlemmar till föreningen!

